

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gruodžio 6 d.
(OR. en)

14741/21

AGRI 611
AGRIFIN 153
AGRIORG 142
FOOD 60
DENLEG 98
PECHE 473

PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 13761/21 + ADD 1-3

Dalykas: Tarybos išvados dėl nenumatytų atvejų plano siekiant užtikrinti maisto
tiekimą ir aprūpinimą maistu per krizes
– *Patvirtinimas*

Šio pranešimo priede pateikiamas išvadų pirmiau nurodyta tema projektas, dėl kurio susitarta 2021 m. gruodžio 6 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje; išvadas siekiama patvirtinti 2021 m. gruodžio 12–13 d. Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) posėdyje.

Tarybos išvados dėl nenumatytų atvejų plano siekiant užtikrinti maisto tiekimą ir aprūpinimą maistu per krizes

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

PRIMINDAMA:

- su maisto tiekimu ir aprūpinimu maistu susijusius Sutartyje nustatytus bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) ir bendros žuvininkystės politikos (BŽP) tikslus;
  - Komisijos 2020 m. strateginio prognozavimo ataskaitą, kurioje daugiausia dėmesio skiriama atsparumui;
  - strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ir 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadas dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“, kuriose Taryba palankiai įvertino Komisijos ketinimą parengti nenumatytų atvejų planą, kurio tikslas – užtikrinti maisto tiekimą ir apsirūpinimą maistu per krizes;
  - 2021 m. lapkričio 23 d. Tarybos išvadas¹ dėl parengties būsimoms krizėms, reagavimo į jas pajėgumų ir atsparumo joms stiprinimo, kurių tikslas – gerinti ES kolektyvinį reagavimą į būsimas krizes, visų pirma tobulinant tarpsektorinį ir tarpvalstybinį krizių valdymą, kartu akcentuojant, kad su krizėmis susijusios priemonės turėtų būti laikinos, proporcingos ir visapusiškai koordinuojamos, siekiant, kad bendroji rinka kuo greičiau pradėtų veikti įprastai,
1. **PAKARTOJA** strateginį ES žemės ūkio, žuvininkystės, akvakultūros ir maisto sektorių vaidmenį užtikrinant pakankamą ir įvairų saugią, maistingą, įperkamą ir tvarią maisto produktų tiekimą žmonėms bet kuriuo metu, įskaitant per krizes, ir bendrosios rinko svarbą šiuo atžvilgiu užtikrinant laisvą prekių, asmenų, gyvų gyvūnų, paslaugų ir kapitalo judėjimą;

---

¹ Doc. 13780/21.

2. **PRIPAŽIŖSTA**, kad maisto gamybos pajėgumams ir platinimui maisto tiekimo grandinėje vis didesnę poveikį daro neaiškumas, taip pat kainų svyravimas ir tiekimo kintamumas, visų pirma atsirandantys dėl klimato kaitos ir susijusių ekstremalių meteorologinių reiškinių, aplinkos būklės blogėjimo, augalų ir gyvūnų sveikatos problemų, taip pat pagrindinių gamybos išteklių (t. y. pašarų ir pašarų priedų, trąšų, energijos, darbo jėgos, t. t.) prieinamumas ir įperkamumas, taip pat su maisto sistemomis nesusijusi rizika;
3. **AKCENTUOJA**, kad ES maisto sistema įrodė savo atsparumą ir tinkamą veikimą COVID pandemijos metu, nors kai kurie sektoriai ir susidūrė su problemomis dėl su sveikata susijusių priemonių, trumpalaikių problemų, darančių poveikį asmenų ir prekių judėjimui, įskaitant žemės ūkyje naudojamus gamybos išteklius ir pakavimo medžiagą, ir dėl maitinimo paslaugų uždarymo;
4. **PRIPAŽIŖSTA**, kad greitai ir koordinuojami veiksmai ES lygmeniu, kaip antai žalieji koridoriai, pasienio ir sezoninių darbuotojų judėjimas, papildoma ES parama, pakoreguotos valstybės pagalbos taisyklės, atviri prekybos srautai, skaidrumas ir komunikacija, padėjo pašalinti pradinius sunkumus, į kuriuos turėjo būti reaguojama skubiausiai. Vis dėl to **PRIPAŽIŖSTA**, kad COVID pandemija atskleidė tobulintinas sritis, kuriose turėtų būti imamasi veiksmų siekiant toliau didinti maisto sektoriaus atsparumą ir sudaryti sąlygas taikyti integruotą požiūrį tiek ES lygmeniu, tiek bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis;
5. **SUTINKA**, kad intensyvesnis tarpsektorinis ir tarpvalstybinis veiksmų koordinavimas ir bendradarbiavimas ES lygmeniu yra labai svarbūs veiksniai siekiant veiksmingai reaguoti į krizes, įskaitant tas, kurios yra susijusios su maisto tiekimu ir aprūpinimu maistu, ir **PABRĖŽIA**, kad reikia paisyti nacionalinės bei ES kompetencijos ir remtis atitinkamais esamais ES mechanizmais ir juos stiprinti, jų nedubliuojant ir užtikrinant, kad jie nesutaptų;
6. **PALANKIAI VERTINA** Komisijos komunikatą dėl nenumatytų atvejų plano siekiant užtikrinti maisto tiekimą ir aprūpinimą maistu per krizes, kuriame daugiausia dėmesio skiriama pasirengimui ir kuriuo siekiama nustatyti trūkumus ir pagerinti krizių valdymą;

7. **SUTINKA**, kad su maisto tiekimu susijusi esama ES politikos sistema, įskaitant bendrą žemės ūkio politiką ir bendrą žuvininkystės politiką, jau apima daug įvairių priemonių, kuriomis siekiama didinti maisto sektoriaus atsparumą, užtikrinant veiksmingą ir savalaikį reagavimą į krizines situacijas, **PAŽYMI**, kad reagavimo į krizes BŽŪP srityje priemonės pastarosios reformos metu nebuvo peržiūrėtos, ir **PRIPAŽIŪSTA** nustatytus prevencijos ir krizių mechanizmus valstybių narių lygmeniu, įskaitant savanoriškumu grindžiamą požiūrį į strateginius rezervus kai kuriose valstybėse narėse;
8. **PRITARIA NUOMONEI**, kad tolesnė veikla ES lygmeniu turėtų būti grindžiama šiomis politikos priemonėmis, ir **SUTINKA**, kad veiksmai ES lygmeniu turėtų būti daugiausia skirti koordinavimo intensyvinimui ir nenumatytų atvejų planavimo, kiek tai susiję su pasirengimu, gerinimui, be kita ko, keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais, egzistuojančiais nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis;
9. šiuo atžvilgiu **PRITARIA** Komisijos ketinimui sukurti nuolatinį Europos pasirengimo aprūpinimo maistu krizėms ir reagavimo mechanizmą (EFSCM), kurio veikloje dalyvautų valstybių narių valdžios institucijos ir, atitinkama forma, kuri dar turi būti nustatyta – tų trečiųjų šalių, kurių maisto tiekimo grandinė yra integruota į ES, valdžios institucijos, taip pat suinteresuotieji subjektai, atstovaujantys visiems maisto tiekimo grandinės etapams ir sektoriams, prisidedantiems prie tos grandinės veikimo, taip pat pramonėms šakoms, teikiančioms maisto gamybai būtinus gamybos išteklius ar įvairias prekes ir medžiagas;
10. **PAKARTOJA**, kad organizuojant nenumatytų atvejų planavimą nacionaliniu ir Europos lygmenimis, be kita ko, paskiriant už koordinavimą atsakingą vieną bendrą instituciją ryšiams palaikyti kiekvienoje valstybėje narėje, turėtų būti atsižvelgiama į subsidiarumo principą ir valstybių narių ypatumus, ir **PABRĖŽIA**, kad reikia vengti didinti administracinę našą;
11. **PRITARIA** tam, kad Komisija reguliariai sukviestų pagal EFSCM sukurtą ekspertų grupę ir nedelsiant aktyvuotų EFSCM tiek kartų, kiek reikės, jei kiltų krizė, kelianti grėsmę maisto tiekimui ir aprūpinimui maistu ES;

12. **PALANKIAI VERTINA** Komisijos ketinimą atlikti tyrimą siekiant peržiūrėti riziką maisto tiekimo grandinėje, šios grandinės pažeidžiamumą ir ją aptarnaujančią ypatingos svarbos infrastruktūrą, be kita ko, kiek tai susiję su prekėmis ar žaliavomis, kurių atveju ES pasikliauna nedideliu šaltinių skaičiumi arba kurių atveju ES gamyba yra ypač nepakankama, kartu paisant valstybių narių nacionalinių saugumo taisyklių ir užtikrinant tinkamą neskelbtinos ar konfidencialios informacijos tvarkymą;
13. **SUTINKA**, kad, reikia svarstyti, kokiais būdais šalinti ir mažinti nustatytą riziką ir pažeidžiamumą, įskaitant struktūrines problemas, keliančias riziką maisto tiekimo grandinėms, pavyzdžiui, problemas, kylančias dėl klimato kaitos ir konkretaus poveikio, kurį patiria pirminiai gamintojai. Reikėtų atsižvelgti į ypatingą ES teritorijų, labiausiai pažeidžiamų dėl trikdžių per krizes, įskaitant atokiausius regionus², atokias ar kalnuotas vietas, salas ir salų valstybes, padėtį;
14. **PRIPAŽIŠTA**, kad turėtų būti apsvarstyta galimybė papildyti esamą žemės ūkio ir žuvininkystės rinkų observatoriją specialiomis maisto tiekimo ir aprūpinimo maistu stebėjimo suvestinėmis ir, atsižvelgiant į susietumą su tarptautinėmis rinkomis – svarbų Žemės ūkio rinkų informacinės sistemos (AMIS) vaidmenį;
15. **PALANKIAI VERTINA** ketinimą siekti, kad EFSCM parengtų rekomendacijas dėl būdų, kaip padidinti tiekimo šaltinių įvairovę tiek trumpesnėse, tiek ilgesnėse maisto tiekimo grandinėse, ir dėl komunikacijos kilus maisto tiekimo ir aprūpinimo maistu krizei gairių; tuo pat metu **PRIPAŽIŠTA** atviros, skaidrios ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės prekybos ir į rinką orientuotos bendros žemės ūkio politikos svarbą šiuo atžvilgiu ir **PRAŠO** Komisijos ekspertų grupės posėdžiuose detalai išdėstyti tokių rekomendacijų rengimo metodą;
16. **ATKREIPIA DĖMESĮ** į Komisijos ketinimą atlikti tyrimą dėl informacinių technologijų vaidmens siekiant padidinti rinkos skaidrumą, ypač krizių metu, ir **SUTINKA**, kad taip pat būtų naudinga sukurti atitinkamų privačiojo sektoriaus organizacijų korespondentų tinklą, kartu imantis būtinų neskelbtinos informacijos apsaugos priemonių;

---

² Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje pripažįstama ypatinga atokiausių regionų padėtis.

17. **PABRĖŽIA** aktyvesnės strateginės ir krizių komunikacijos svarbą, ir **PRIPAŽIŠTA**, kad svarbu dalytis informacija, pavyzdžiui, periodiškai teikiant ES institucijoms ataskaitas dėl pasirengimo padėties, įskaitant pasaulinį kontekstą, ir dėl EFSCM veiklos, kartu atsižvelgiant į valstybių narių atliktą su saugumu susijusį vertinimą;
  18. **PAKARTOJA** ankstyvos, reguliarios ir skaidrios komunikacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir visuomene svarbą siekiant išvengti dezinformacijos bei manipuliavimo informacija ir užtikrinti visuomenės pasitikėjimą.
-